Dosarul nr. 1a-991/22 Judecătoria *****, sediul Centru
1-21157862-02-1r-02032022 Judecător: Eugeniu Beșelea

D E C I Z I E

21 octombrie 2025 mun. *****

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Cecan Silvia
Judecători Băbălău Denis și Vladislav Schibin

a judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul condamnatului Nastas Ruslan și recursul avocatului Ludmila Bolocan în interesele condamnatului Nastas Ruslan, declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Centru din 14 februarie 2022, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Nastas Ruslan *****de revizuire a sentinţei Judecătoriei sect. Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs, 2 martie 2022-21 octombrie 2025, în procedura judecătorului Silvia Cecan de la 20 noiembrie 2023 pînă la 21 octombrie 2025.

Asupra recursurilor, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal,-

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentinţa sec.Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003, Nastas Ruslan *****a fost condamnat în baza: art. 2255 alin.(1) Cod penal RSSM (redacţia anului 1961), stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 35 salarii minime, ceea ce constituia suma de 630 lei.
2. La data de 26.10.2021 în adresa Judecătoriei *****, sediul Buiucani a parvenit spre examinare, cererea de revizuire înaintată de către condamnatul Nastas Ruslan Vasile, prin care ultimul solicită revizuirea cauzei, în conformitate cu prevederile art.458 alin.(3) pct.4) Cod procedură penală, a sentinţei din data de 09.04.2003.
3. În motivarea cererii sale, condamnatul indică asupra faptului că prin sentinţa Judecătoriei sec. Rîşcani, mun ***** din 9 aprilie 2003 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute la art. 225-5 alin.(l) din Codul penal RSSM (redacţia anului 1961) - păstrarea marihuanei în

forma uscată în cantitate de 1,08 grame, fiind aplicată sancţiunea în formă de amendă în mărime de 630 lei.

4. Potrivit art. 131[1] alin.(l) din CP ’’Prin droguri se înţeleg plantele sau substanţele stupefiante ori psihotrope, sau amestecurile ce conţin asemenea plante ori substanţe, stabilite de Guvern”.
5. Conform art. 131[1] alin.(l) din CP ”în cazul sustragerii, însuşirii, extorcării sau al altor acţiuni ilegale cu droguri, precursori, etnobotanice sau analogi ai acestora, proporţiile acestora - mici, mari sau deosebit de mari - se determină conform cantităţilor mici, mari sau deosebit de mari stabilite de Guvern”.
6. Potrivit art.217 alin.(2) din CP ’’Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvîrşite în proporţii mari şi fără scop de înstrăinare, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 700 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 150 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice”.
7. Conform pct.7 din capitolul I din Lista substanţelor stupefiante, psihotrope şi a plantelor care conţin astfel de substanţe, depistate în trafic ilicit, precum şi cantităţile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea marihuanei uscate pîna la 2 grame se consideră ca cantitatea mică.
8. Potrivit art.85 alin.(l) din Codul contravenţional ’’Procurarea ori păstrarea ilegală, iară scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor şi a analogilor acestora în cantităţi mici, precum şi consumul de droguri fără prescripţia medicului se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 72 de ore”.
9. Astfel, după cum rezultă din normele de drept reflectate supra, actualmente păstrarea marihuanei fără scop de înstrăinare în cantitate mai mică de 2 grame nu reprezintă infracţiune, ci o contravenţie.
10. Prin urmare, menţionează că, în conformitate cu art.25 alin.(2), art.284 alin.(2) pct.2) din, art.285 alin.(10), art.332 alin.(2), art.391 alin.(2) CPP, art.14 alin.(l), art.51, art.53 lit.b) din CP, caracterul contravenţional al faptei săvârşite exclude atragerea la răspunderea penală.
11. Potrivit art. 10 din Codul penal „Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se

extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale".

12. Deci, norma citată exclude efectele penale în cazul în care legea penală înlătură caracterul infracţional, însă precondiţionează acţiunea reglementărilor de existenţa antecedentelor penale.
13. Totodată, art.458 alin.(3) din Codul de procedură penală stabileşte următoarele temeiuri de revizuire a sentinţelor irevocabile: s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărîrii şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvîrşit o infracţiune mai puţin gravă sau mai gravă decît cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; două sau mai multe hotărâri judecătoreşti irevocabile nu se pot concilia; Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Se evidenţiază că astfel de temei ca înlăturarea prin lege a caracterul infracţional lipseşte, necătând la faptul că acesta are un efect conceptual identic cu cel în care Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă, temeiul prevăzut la art.458 alin(3) pct.4) din CPP.
14. De menţionat că în conformitate cu art.20 alin.(1) din Constituţie „Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime".
15. La rândul său alin.(2) din acelaşi articol garantează că ''Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie".
16. De asemenea la art. 16 alin.(2) din Constituţie garantează egalitatea cetăţenilor în faţa legii.
17. Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului la pct.23 din Ghidul privind art. 7 din Convenţia europeană a drepturilor omului a stabilit următoarele:
18. Chiar dacă art. 7 § 1 din Convenţie nu menţionează în mod special principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile (spre deosebire de art. 15 § 1 in fine din Pactul Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile civile şi politice şi de art. 9 din Convenţia americană privind drepturile omului), Curtea a considerat că această dispoziţie nu garantează

doar principiul neretroactivităţii legilor penale mai severe, ci şi, implicit, principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile”.

19. De asemenea, la pct.55 din acelaşi Ghid s-a statuat: ’’Chiar dacă în hotărârea Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), Curtea nu s-a pronunţat în mod explicit asupra unui eventual efect retroactiv al modificărilor legislative în beneficiul persoanelor condamnate definitiv, aceasta a aplicat recent principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile faţă de o persoană condamnată definitiv, în măsura în care dreptul naţional impunea în mod expres instanţelor naţionale să revizuiască din oficiu o hotărâre de condamnare în cazul în care o lege posterioară reducea pedeapsa aplicabilă pentru o infracţiune (Gouarre Patte împotriva Andorrei, pct.28-36). Pentru Curte, în cazul în care un stat prevede expres în legislaţia sa principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile, acesta trebuie să permită justiţiabililor săi să exercite acest drept conform garanţiilor din Convenţie (ibidem, pct. 35)”.
20. Prin urmare, ţinând cont de caracterul obligatoriu a constatărilor expuse în practica CEDO, instanţelor naţionale le revine obligaţia pozitivă de a primi spre examinare o asemenea cerere, necătând la unele neclarităţi procesuale, or imperfecţiunile legale nu pot constitui temei pentru nesatisfacerea drepturilor garantate şi a limita în acest sens dreptul de bază de acces la justiţie.
21. Prin sentința Judecătoriei *****, sediul Centru din 14 februarie 2022 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Nastas Ruslan *****de revizuire a sentinţei Judecătoriei sect. Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003.
22. Nefiind de acord cu sentința, condamnatul Nastas Ruslan a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Nastas Ruslan să fie achitat cu reabilitarea acestuia.
23. În motivarea recursului s-a invocat că deşi judecătorul instanţei de fond a avut suficient timp pentru a verifica admisibilitatea cererii de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate în sensul admiterii pentru expedierea către Curtea Constituţională, înainte de pronunţarea soluţiei în şedinţa din 14 februarie 2022, la întrebarea recurentului dacă s-a admis cererea de ridicare a excepţiei de neconstituționalitate, judecătorul a răspuns că aceasta a rămas fără soluționare.
24. Prin urmare, pe marginea cererii privind excepţia de neconstituţionalitate, contrar normelor procedurale instanţa nu a emis nici un act de procedură, or nici legiuitorul, nici Curtea Constituţională în Hotărîrea nr.2/2016 nu a stabilit careva limite (stadii judiciare) în interiorul cărora o astfel de cerere

poate fi depusă, - fapt care într-o manieră gravă a lezat dreptul meu de acces efectiv la justiţie.

25. Mai mult, este remarcabil, că în motivarea soluţiei pronunţate, instanţa de fond a indicat lipsa unui astfel de temei ca "înlăturarea caracterului infracţional al faptei" pentru înaintarea cererii de revizuire, adică anume ceea ce şi a constituit obiectul sesizării Curţii Constituţionale prin cererea privind excepţia de neconstituţionalitate formulată.
26. Astfel, instanţa de fond fiind în cunoştinţă de cauză cu conţinutul cererii privind excepţia de neconstituţionalitate, care este direct aplicabilă speţei, complet a ignorat-o, şi tară a emite un act de procedură în această parte, complementar ignorînd şi principiul de bază privind buna înfăptuire a justiţiei a respins cererea de revizuire.
27. Prin urmare, se solită restabilirea legalităţii procedurale şi admiterea cererii privind excepţia de neconstituţionalitate, ignorate de instanţa inferioară.
28. De asemenea caracterul neglijent al ordinii procedurale, este remarcabil şi prin faptul că în motivarea soluţiei sale instanţa de fond a făcut referire la general la prevederile art.458 şi 465 din CPP şi a specificat aplicabilitatea art.460 alin.(4) din CPP, însă ultima norma stabileşte următoarele: "Organele de conducere sau conducătorii persoanelor juridice care au cunoştinţă despre vreo faptă sau circumstanţele ce ar motiva revizuirea sînt obligate să sesizeze procurorul sau, după caz, instanţa de judecată ".
29. Deci, în consecinţă, instanţa de fond şi-a bazat concluzia pe o normă de procedură care nu are nici o tangenţă cu cauza dată, fapt care denotă lipsa legăturii logico-juridice a concluziilor expuse în dispozitiv şi încadrarea juridică a acestora, fapt care în consecinţă denotă caracterul vicios al actului supus recursului.
30. După cum s-a indicat supra, instanţa de fond a mai făcut trimitere şi la art.465 din CPP, care prevede următoarele: "Articolul 465. Calea de atac a hotărîrii după rejudecare, Sentinţele instanţei de revizuire, date în conformitate cu art.462 alin. (4) şi art.464, pot fi supuse apelului şi recursului potrivit prevederilor art.400 şi 420".
31. Adică, chiar din conţinutul denumirii articolului utilizat de instanţa de fond se deduce aplicabilitatea acestuia numai în cazul în care instanţa a admis cererea de revizuire şi a rejudecat cauza şi anume hotărîrea de rejudecare a fost contestată fie cu apel sau recurs, însă în prezenta speţa cererea de revizuire a fost respinsă fără a fi rejudecată cauza, ceea ce denotă un viciu complementar şi ignorarea completă a procedurii stabilite pentru exercitarea puterii judecătoreşti.

32. În conformitate cu art.462 alin.(4) din CPP ”Instanţa, în baza celor constatate, dispune, prin încheiere, admiterea cererii de revizuire sau, prin Sentinţă, respingerea acesteia”.
33. Astfel, din norma citată supra, reiese cert şi fără careva echivocuri, că respingerea cererii de revizuire se efectuează prin sentinţă, cu dreptul de atac în ordine de apel şi nicidecum prin încheiere după cum a procedat instanţa de fond.
34. Deci, după cum rezultă din cele sus indicate, instanţa la examinarea cererii de revizuire a admis multiple abateri de la cadrul legal, probabil din lipsa cunoştinţelor în materie de procedură penală.
35. Este de menţionat, că cererea de revizuire a fost depusă la Judecătoria *****, sed. Buiucani, - specializat în materie penală, însă repartizată judecătorului din Judecătoria *****, sed. Centru, - fiind specializat în materie civilă, or calea de atac indicată în încheierea respectivă este indicată ca fiind prin intermediul Judecătoria *****, sed. Buiucani.
36. După cum este indicat în cererea de revizuire, recurentul, prin sentinţa Judecătoriei sec. Rîşcani, mun ***** din 9 aprilie 2003 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute la art. 225-5 alin.(l) din Codul penal RSSM (redacţia anului 1961) - păstrarea marihuanei în formă uscată în cantitate de 1,08 grame, fiind aplicată sancţiunea în formă de amendă în mărime de 630 lei.
37. Actualmente, prevederile în vigoare a Codului penal (în continuare CP) aferente speţei date stabilesc următoarele: Potrivit art. 131^1 alin.(l) din CP ”Prin droguri se înţeleg plantele sau substanţele stupefiante ori psihotrope, sau amestecurile ce conţin asemenea plante ori substanţe, stabilite de Guvern”.
38. Conform art. 131^1 alin.(l) din CP ”în cazul sustragerii, însuşirii, extorcării sau al altor acţiuni ilegale cu droguri, precursori, etnobotanice sau analogi ai acestora, proporţiile acestora - mici, mari sau deosebit de mari - se determină conform cantităţilor mici, mari sau deosebit de mari stabilite de Guvern”.
39. Potrivit art.217 alin.(2) din CP ”Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvîrşite în proporţii mari şi fără scop de înstrăinare, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 700 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 150 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice”.

40. Conform pct.7 din capitolul 1 din Lista substanţelor stupefiante, psihotrope şi a plantelor care conţin astfel de substanţe, depistate în trafic ilicit, precum şi cantităţile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea marihuanei uscate pîna la 2 grame se consideră ca cantitatea mică.
41. Potrivit art.85 alin.(l) din Codul contravenţional ”Procurarea ori păstrarea ilegală, fără scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor şi a analogilor acestora în cantităţi mici, precum şi consumul de droguri fără prescripţia medicului se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 72 de ore”.
42. Astfel, după cum rezultă din normele de drept reflectate supra, actualmente păstrarea marihuanei fără scop de înstrăinare în cantitate mai mică de 2 grame nu reprezintă infracţiune, ci o contravenţie.
43. Prin urmare, instanţa de fond examinînd cauza formal şi superficial, fără a da o apreciere corespunzătoare cadrului legal imperfect aplicabil cauzei date, fără a se conduce de principiul egalităţii în faţa legii consacrat în art.l 6 alin.(2) din Constituţie şi principiul statului de drept care garantează realizarea eficientă a drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor proclamat în art.l din Legea supremă, mi-a îngrădit accesul efectiv la justiţie, or art.20 alin.(l) din Constituţie stabileşte expres ”Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime”.
44. Menţionează, că faptul că în trecut a fost judecat penal îi creează blocaje în dreptul său de a beneficia pe deplin de drepturile mele, chiar şi în cazul stingerii antecedentului penal, care în mod teoretic duce la decăderea restricţiilor conform art.l 11 alin.(3) din CP, însă în mod practic mai multe norme legale stabilesc restrângeri de exercitare a anumitor drepturi în legătură cu faptul condamnării persoanei, indiferent de faptul că antecedentul penal este stins, cum ar fi: Art.7 alin.(2) lit.e) şi f) al Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor şi al muniţiilor cu destinaţie civilă restricţia de eliberarea permisului port-arma nu se eliberează persoanelor care: Au fost condamnate prin hotărîre judecătorească irevocabilă pentru infracţiuni comise cu intenţie, cu folosirea armelor sau a muniţiilor, a substanţelor şi materialelor explozive sau toxice, precum şi a substanţelor stupefiante, psihotrope şi a precursorilor, dar şi pentru purtarea, păstrarea, procurarea, producerea, fabricarea, transportarea sau comercializarea ilegală a acestora; Au fost condamnate prin hotărîre judecătorească irevocabilă la pedeapsă de privaţiune de libertate pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave comise cu intenţie.

45. Art.6 alin.(l) combinat cu alin.(4) lit.a) din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului, potrivit cărora la funcţia de judecător nu poate candida persoana cu antecedente penale, inclusiv stinse, sau care a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de graţiere.
46. Art.20 alin.(l) lit.g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căruia la funcţia de procuror nu poate candida persoana în privinţa căreia a fost constatată vinovăţia pentru săvîrşirea unei infracţiuni.
47. Art.6 alin.(2) din Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), potrivit căruia la funcţia de ombudsman nu poate pretinde persoana care are antecedente penale, inclusiv stinse, pentru săvîrşirea cu intenţie a unei infracţiuni sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de graţiere.
48. Prin urmare, în anumite situaţii faptul condamnării, indiferent de faptul stingerii antecedentului penal stabileşte o barieră irezistibilă de trecut pentru a obţine anumite funcţii sau anumite drepturi, pe Ungă alte bariere complementare pentru obţinerea cetăţeniei altui stat sau chiar a unei vize.
49. Astfel, prin nesatisfacerea cererii de revizuire, din cauza unui cadru legal imperfect, recurentul este pus în condiţii discriminatorii faţă de alte persoane care actualmente comit aceleaşi fapte însă fără a fi traşi la răspundere penală, ceea ce denaturează esenţa unui stat de drept şi principiul egalităţii în faţa legii.
50. Instanţa de fond nu a dat nici o apreciere argumentelor aduse de recurent, fără a le combate şi s-a rezumat numai la o constatare simplă de lipsă de temei, fără a contrapune cadrul legal conex cu circumstanţele pricinii.
51. În conformitate cu art.444 pct.7), 8), 10), 13), 15) din CPP ”Hotărîrile judecătoreşti pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care: nu au fost întrunite elementele infracţiunii; inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege; a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului; instanţa de judecată internaţională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel naţional a drepturilor şi libertăţilor omului, care poate fi reparată şi în această cauză.
52. Astfel, temeiurile indicate supra pentru casarea unei hotărîri (după cum urma a fi şi hotărîrea/sentinţa de respingere a cererii de revizuire) stabilesc clar că în cazul de faţă recurentul nu poate fi tras la răspundere şi prin deducţie reiese imposibilitatea de a păstra răspunderea penală în cauză, sau prin consecinţele de rigoare, or s-a înlăturat caracterul infracţional al faptei prin reglementări mai blînde, deoarece fapta deja nu întruneşte elementele infracţiunii şi nici nu este infracţiune, nefiind prevăzută de legea penală.

53. De asemenea instanţa de fond a ignorat şi practica unei instanţe internaţionale, precum este CEDO, menţionată în cerere de revizuire şi anume: ”Chiar dacă în hotărârea Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), Curtea nu s-a pronunţat în mod explicit asupra unui eventual efect retroactiv al modificărilor legislative în beneficiul persoanelor condamnate definitiv, aceasta a aplicat recent principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile faţă de o persoană condamnată definitiv, în măsura în care dreptul naţional impunea în mod expres instanţelor naţionale să revizuiască din oficiu o hotărâre de condamnare în cazul în care o lege posterioară reducea pedeapsa aplicabilă pentru o infracţiune (Gouarre Patte împotriva Andorrei, pct.28-36). Pentru Curte, în cazul în care un stat prevede expres în legislaţia sa principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile, acesta trebuie să permită justiţiabililor săi să exercite acest drept conform garanţiilor din Convenţie (ibidem, pct. 35)”.
54. Prin urmare, ţinând cont de caracterul obligatoriu a constatărilor expuse în practica CEDO, instanţelor naţionale le revine obligaţia pozitivă de a satisface solicitările înaintate, necătând la unele neclarităţi procesuale, or imperfecţiunile legale nu pot constitui temei pentru nesatisfacerea drepturilor garantate şi a limita în acest sens dreptul de bază de acces la justiţie.
55. Subsecvent sentința primei instanțe a fost contestată cu recurs și de către avocatul Ludmila Bolocan în interesele condamnatului Nastas Ruslan, care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Nastas Ruslan să fie achitat, cu dispunerea reabilitării.
56. În motivarea recursului s-a invocat că potrivit Hotărîrii Curţii Constituţionale nr.21 din 01 octombrie 2018, Curtea s-a expus cu referire la interpretarea articolului 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală, potrivit căreia revizuirea hotărârilor judecătoreşti irevocabile este posibilă doar dacă Curtea Constituţională a declarat neconstituţională o prevedere din Codul penal aplicată în cauza respectivă, Curtea consideră că aceasta se bazează pe un singur raţionament, şi anume pe cel potrivit căruia norma declarată neconstituţională trebuie să afecteze fondul cauzei, în caz contrar cererea de revizuire trebuind respinsă. Aşadar, potrivit interpretării avansate, doar normele din Codul penal pot afecta fondul cauzei.
57. În acest context, Curtea observă că textul articolului 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală nu face o asemenea deosebire. Dimpotrivă, el stabileşte că „revizuirea poate fi cerută dacă Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă”. Astfel, din expresia „prevederea legii” de la articolul 458 alin. (3) pct. 4) din Cod este evident faptul că baza de revizuire a hotărârilor

judecătoreşti irevocabile este formulată în termeni generali care nu se referă doar la o anumită categorie de norme penale, i.e. substanţiale sau procedurale. în acelaşi timp, Curtea constată că nici jurisprudenţa constituţională a altor state nu exclude posibilitatea revizuirii unui caz în care norma declarată neconstituţională are un caracter procedural (a se vedea jurisprudenţa germană, §11; americană, §§ 12-19; polonă, § 24). Dimpotrivă, jurisprudenţa Curţii Supreme a Statelor Unite ale Americii demonstrează, prin instituirea testului Linkletter, iar mai recent prin instituirea testului Teague, că hotărârile prin care sunt considerate neconstituţionale anumite prevederi de procedură penală pot retroactiva dacă sunt îndeplinite anumite cerinţe (a se vedea §§ 12-19 din prezenta hotărâre).

58. Mai mult, în jurisprudenţa sa, Curtea s-a referit la posibilitatea revizuirii hotărârii judecătoreşti irevocabile bazate pe o normă de procedură penală declarată neconstituţională. Astfel, Curtea a menţionat că soluţia Curţii Constituţionale, pronunţată prin Hotărârea nr. 12 din 14 mai 2015 [referitoare la reluarea urmăririi penale], nu împiedică, ci, dimpotrivă, dă posibilitatea de a se solicita revizuirea hotărârii judiciare (DCC nr. 81 din 18 noiembrie 2016, § 28).
59. În acelaşi timp, Curtea admite că formularea normei contestate este una foarte permisivă pentru materia procedurilor penale, deoarece permite, prin textul ei, declanşarea procedurilor de revizuire a hotărârilor judecătoreşti irevocabile indiferent de impactul pe care îl poate produce hotărârea Curţii Constituţionale pentru procedura finalizată. Pe de altă parte, interpretarea contestată de către autorul sesizării, care presupune excluderea în totalitate de la procedura revizuirii a normelor procedurale declarate neconstituţionale printr-o hotărâre a Curţii, nu este în măsură să asigure principiul supremaţiei Constituţiei, din cauza caracterului ei restrictiv.
60. Referitor la argumentul instanţei potrivit căruia art.10 Cod penal poate fi aplicat cel tîrziu pînă la momentul stingerii antecedentelor penale contravine pct. 61 al Hotărîrii Curţii Constuţionale nr.21 din 01 octombrie 2018 citat în continuare, astfel în pct. 61. Curtea constată că, în cazul revizuirii hotărârii judecătoreşti irevocabile în baza normei contestate, prevederile articolului 459 din Cod referitoare la termenele de revizuire a procesului penal nu stabilesc un termen de depunere a cererii de revizuire. Totodată, legislaţia procesual-penală nu conţine prevederi referitoare la perioada pentru care retroactivează hotărârea Curţii. în lipsa unei asemenea prevederi, efectul retroactiv al hotărârii prin care se declară neconstituţionalitatea unei dispoziţii legale poate să se refere la fiecare caz în care a fost pronunţată o hotărâre judecătorească irevocabilă în perioada

cuprinsă între data adoptării legii şi data pronunţării hotărârii Curţii. Prin urmare, teoretic, toate hotărârile judecătoreşti irevocabile pronunţate în perioada respectivă ar putea fi revizuite. Această situaţie este similară declarării neconstituţionalităţii unei legi ab initio, fapt care presupune că legea este neconstituţională din momentul adoptării ei, iar Curtea Constituţională doar descoperă acest fapt ulterior.

61. Conform art. 10 Cod penal (1) Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.
62. În concluzie , este cert că dacă legea veche este mai favorabilă, ea trebuie să se aplice, deoarece a fost cunoscută de infractor în momentul comiterii faptei, iar dacă legea nouă este mai favorabilă, ea trebuie să se aplice, deoarece răspunde mai bine nevoilor sociale ale luptei împotriva faptelor antisociale şi pentru că legiuitorul însuşi a recunoscut că legea veche, mai severă, nu mai corespunde acestei necesităţi.
63. În urma dezincriminării fapta a ieşit complet din sfera sancţiunii penale şi atrage o sancţiune de altă natură, contravenţională. Costatăm că Nastas Ruslan a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei ***** sectorul Rîşcani din 09.04.2003 şi a executat deja pedeapsa sub forma amenzii în mărime de 35 salarii minime, ceea ce constituia suma de 630 lei astfel, vor înceta orice consecinţe ce ar decurge din această condamnare.
64. Regula retroactivităţii legii penale care dezincriminează faptele infracţionale se aplică fără a avea relevanţă cât a durat „starea de dezincriminare”. Dacă legiuitorul nu stabileşte limitări ale efectelor legii de dezincriminare, aceasta va produce consecinţe juridice totale, condamnatul având o situaţie juridică similară cu cea a unei persoane care nu a comis infracţiuni.
65. Cu referire la procedura de examinare, Colegiul indică că deși sentința în speță a fost adoptată la 14 februarie 2022, prezenta cauză urmează a fi soluționară în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces.
66. Conform art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
67. Subsecvent, Colegiul indică că conform art. 462 din Codul de procedură penală, în redacţia Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023, (1) După ce examinează cererea de revizuire considerată admisibilă, instanţa emite o încheiere privind: a) respingerea cererii de revizuire; b) admiterea

cererii de revizuire, casarea hotărârii supuse revizuirii şi reluarea examinării cauzei de către instanţa competentă. (2) Odată cu admiterea cererii de revizuire şi reluarea examinării cauzei penale, instanţa poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea pedepsei, precum şi aplica măsuri preventive. (3) În cazul admiterii cererii de revizuire din motiv că există câteva hotărâri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunţate se conexează pentru rejudecare în instanţa care a pronunţat ultima dintre aceste hotărâri, dacă sunt de acelaşi grad, sau în instanţa de cel mai înalt grad, dacă instanţele sunt de grade diferite. (4) Încheierea de admitere a cererii de revizuire se supune căilor de atac odată cu fondul, în condiţiile legii. Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanţa ierarhic superioară, cu excepţia încheierilor emise de Curtea Supremă de Justiţie.

68. Aferent prevederilor legale menționate mai sus, Colegiul reține că deși sentința în speță a fost pronunțată la 14 februarie 2022 și urma a fi contestată cu apel, la data examinării cauzei de către instanța ierarhic superioară, prevederile art. 462 din Codul de procedură penală, pledau că cererea de revizuire se soluționează prin încheiere care poate fi contestată cu recurs, respectiv, în temeiul art. 3 din Codul de procedură penală, Colegiul va soluționa prezenta cauză în ordine de recurs.
69. La caz, participanții la proces au fost înștiințați legal despre data examinării recursurilor.
70. La acest capitol, Colegiul nu poate reține solicitarea condamnatului cu privire la examinarea cauzei cu prezența participanților la proces, or art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, pledează că recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.
71. Colegiul penal al Curții de Apel Centru, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a respinge cererile de recurs, cu menținerea încheierii instanței de fond fără modificări, din următoarele considerente.
72. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.
73. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

74. În conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.
75. Colegiul penal reține că prin sentinţa sec.Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003, Nastas Ruslan *****a fost condamnat în baza: art. 2255 alin.(1) Cod penal RSSM (redacţia anului 1961), stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 35 salarii minime, ceea ce constituia suma de 630 lei.
76. La data de 26.10.2021 în adresa Judecătoriei *****, sediul Buiucani a parvenit spre examinare, cererea de revizuire înaintată de către condamnatul Nastas Ruslan Vasile, prin care ultimul solicită revizuirea cauzei, în conformitate cu prevederile art.458 alin.(3) pct.4) Cod procedură penală, a sentinţei din data de 09.04.2003.
77. În motivarea cererii sale, condamnatul indică asupra faptului că prin sentinţa Judecătoriei sec. Rîşcani, mun ***** din 9 aprilie 2003 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute la art. 225-5 alin.(l) din Codul penal RSSM (redacţia anului 1961) - păstrarea marihuanei în forma uscată în cantitate de 1,08 grame, fiind aplicată sancţiunea în formă de amendă în mărime de 630 lei.
78. Potrivit art. 131^1 alin.(l) din CP ’’Prin droguri se înţeleg plantele sau substanţele stupefiante ori psihotrope, sau amestecurile ce conţin asemenea plante ori substanţe, stabilite de Guvern”.
79. Conform art. 131^1 alin.(l) din CP ”în cazul sustragerii, însuşirii, extorcării sau al altor acţiuni ilegale cu droguri, precursori, etnobotanice sau analogi ai acestora, proporţiile acestora - mici, mari sau deosebit de mari - se determină conform cantităţilor mici, mari sau deosebit de mari stabilite de Guvern”.
80. Potrivit art.217 alin.(2) din CP ’’Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvîrşite în proporţii mari şi fără scop de înstrăinare, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 700 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 150 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice”.
81. Conform pct.7 din capitolul I din Lista substanţelor stupefiante, psihotrope şi a plantelor care conţin astfel de substanţe, depistate în trafic ilicit, precum şi cantităţile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23

ianuarie 2006, cantitatea marihuanei uscate pîna la 2 grame se consideră ca cantitatea mică.

82. Potrivit art.85 alin.(l) din Codul contravenţional ’’Procurarea ori păstrarea ilegală, iară scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor şi a analogilor acestora în cantităţi mici, precum şi consumul de droguri fără prescripţia medicului se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 72 de ore”.
83. Astfel, după cum rezultă din normele de drept reflectate supra, actualmente păstrarea marihuanei fără scop de înstrăinare în cantitate mai mică de 2 grame nu reprezintă infracţiune, ci o contravenţie.
84. Prin urmare, menţionează că, în conformitate cu art.25 alin.(2), art.284 alin.(2) pct.2) din, art.285 alin.(10), art.332 alin.(2), art.391 alin.(2) CPP, art.14 alin.(l), art.51, art.53 lit.b) din CP, caracterul contravenţional al faptei săvârşite exclude atragerea la răspunderea penală.
85. Potrivit art. 10 din Codul penal „Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale”.
86. Deci, norma citată exclude efectele penale în cazul în care legea penală înlătură caracterul infracţional, însă precondiţionează acţiunea reglementărilor de existenţa antecedentelor penale.
87. Totodată, art.458 alin.(3) din Codul de procedură penală stabileşte următoarele temeiuri de revizuire a sentinţelor irevocabile: s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărîrii şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvîrşit o infracţiune mai puţin gravă sau mai gravă decît cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; două sau mai multe hotărâri judecătoreşti irevocabile nu se pot concilia; Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Se evidenţiază că astfel de temei ca înlăturarea prin lege a caracterul infracţional lipseşte, necătând la faptul că acesta are un efect conceptual identic cu cel în care Curtea Constituţională a recunoscut drept

neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă, temeiul prevăzut la art.458 alin(3) pct.4) din CPP.

88. De menţionat că în conformitate cu art.20 alin.(1) din Constituţie „Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime”.
89. La rândul său alin.(2) din acelaşi articol garantează că ’’Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie”.
90. De asemenea la art. 16 alin.(2) din Constituţie garantează egalitatea cetăţenilor în faţa legii.
91. Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului la pct.23 din Ghidul privind art. 7 din Convenţia europeană a drepturilor omului a stabilit următoarele:
92. Chiar dacă art. 7 § 1 din Convenţie nu menţionează în mod special principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile (spre deosebire de art. 15 § 1 in fine din Pactul Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile civile şi politice şi de art. 9 din Convenţia americană privind drepturile omului), Curtea a considerat că această dispoziţie nu garantează doar principiul neretroactivităţii legilor penale mai severe, ci şi, implicit, principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile”.
93. De asemenea, la pct.55 din acelaşi Ghid s-a statuat: ’’Chiar dacă în hotărârea Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), Curtea nu s-a pronunţat în mod explicit asupra unui eventual efect retroactiv al modificărilor legislative în beneficiul persoanelor condamnate definitiv, aceasta a aplicat recent principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile faţă de o persoană condamnată definitiv, în măsura în care dreptul naţional impunea în mod expres instanţelor naţionale să revizuiască din oficiu o hotărâre de condamnare în cazul în care o lege posterioară reducea pedeapsa aplicabilă pentru o infracţiune (Gouarre Patte împotriva Andorrei, pct.28-36). Pentru Curte, în cazul în care un stat prevede expres în legislaţia sa principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile, acesta trebuie să permită justiţiabililor săi să exercite acest drept conform garanţiilor din Convenţie (ibidem, pct. 35)”.
94. Prin urmare, ţinând cont de caracterul obligatoriu a constatărilor expuse în practica CEDO, instanţelor naţionale le revine obligaţia pozitivă de a primi spre examinare o asemenea cerere, necătând la unele neclarităţi procesuale, or imperfecţiunile legale nu pot constitui temei pentru nesatisfacerea drepturilor garantate şi a limita în acest sens dreptul de bază de acces la justiţie.

95. În temeiul art. 7 alin. (1) din Codul de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.
96. În conformitate cu prevederile art. 458 din Codul de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menționate la art. 460. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori. Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 2) s-au stabilit circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat ori ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă; 5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 6) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, sau Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale, care poate fi remediată, total sau parțial, prin casarea hotărârii atacate. Decesul condamnatului nu împiedică revizuirea procesului penal. Cererea de revizuire depusă repetat de către aceeași persoană în baza aceluiași motiv este inadmisibilă.
97. În temeiul art. 460 din Codul de procedură penală, pot cere revizuirea: 1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale; 2) rudele apropiate, soțul sau soția condamnatului, chiar și după decesul acestuia; 3) Agentul guvernamental, în cazurile prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6). Cererea de revizuire este formulată în scris și trebuie să conțină temeiul de revizuire pe care se întemeiază, iar la cerere se anexează probele ce confirmă temeinicia ei. Cererea de revizuire se depune în instanța

menționată la alin. (4). Cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)–4) sunt de competența instanței de judecată ultima care s-a pronunțat asupra fondului cauzei. Cererile de revizuire depuse în temeiul art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6) sunt de competența Curții Supreme de Justiție.

98. Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal reiterează că reieșind din dispozițiile legale menționate supra, realizarea acestei căi extraordinare de atac este dublu condiționată și în acest sens presupune: 1) constatarea prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 2) stabilirea unor circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat ori ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) existența a două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile care nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă; 5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 6) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, sau Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale, care poate fi remediată, total sau parțial, prin casarea hotărârii atacate.

99. În consecință, instanța de recurs învederează că, condamnatul a solicitat revizuirea sentinței sec.Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003, prin care Nastas Ruslan *****a fost condamnat în baza: art. 2255 alin.(1) Cod penal RSSM (redacţia anului 1961), stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 35 salarii minime, ceea ce constituia suma de 630 lei.

100. În circumstanțele reiterate, contrar argumentelor invocate de recurenți, instanța de recurs reiterează poziția primei instanțe potrivit căreia, la caz, nu s-a făcut dovada existenței unor circumstanțe ce reflectă temeiurile revizuirii, condamnatul și avocatul invocînd dezacordul total față de circumstanțele stabilite în sentință.

101. Subsecvent, Colegiul menționează că în prezenta cauză nu este prezent nici unul din temeiurile de revizuire prevăzute în Codul de procedură penală, atât timp cât acestea nu sunt incidente circumstanţelor

cauzei ce se referă la Nastas Ruslan, odată ce nu s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; nu s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărîrii şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvîrşit o infracţiune mai puţin gravă sau mai gravă decît cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; nu există două sau mai multe hotărâri judecătoreşti irevocabile care nu se pot concilia; precum şi Curtea Constituţională nu a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

102. Colegiul reiterează că prima instanță justificat a respins și argumentul lui Nastas Ruslan privind faptul că înlăturarea prin lege a caracterului infracţional al faptei are un efect conceptual identic cu temeiul de revizuire prevăzut art. 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală, deoarece instituţiile în cauză sunt diferite şi nu pot fi considerate ca fiind identice.

103. În altă ordine de idei, prin Decizia de inadmisibilitate privind controlul constituționalității articolelor 458 alin. (3) pct. 3) și 462 alineatele (5)-(6) din Codul de procedură penală din 12.03.2020, Curtea reține că cazurile de revizuire trebuie prevăzute în legislație în mod obiectiv şi exhaustiv, astfel încât nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile şi obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare şi o nouă determinare a cauzei. Instanțele care se pronunță asupra revizuirii trebuie să-şi exercite competența pentru a corecta erorile judiciare, omisiunile justiției şi asigura respectarea drepturilor şi libertăților fundamentale, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 25 iunie 2013, § 61).

104. În general, Colegiul penal reține că potrivit statutărilor hotărîrii CEDO în cauza Bujniţa c.Moldovei (16 ianuarie 2007, nr. 36492/02, Par. 20-23), Curtea Europeană a constatat violarea art. 6 par. 1 din Convenţie reiterând că dreptul la o instanţă, garantat de articolul 6 § 1 al Convenţiei, presupune respectarea principiului preeminenţei dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile şi obligatorii, doar cu scopul de a obţine o reexaminare şi o nouă determinare a cauzei. Competenţa instanţelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile

judiciare şi omisiunile justiţiei, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existenţă a două opinii diferite cu privire la aceeaşi chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanţe esenţiale şi convingătoare. Totuşi, deşi o simplă posibilitate de a redeschide o procedură penală este prima fade compatibilă cu Convenţia, inclusiv cu garanţiile articolului 6, unele circumstanţe speciale pot releva că modul concret în care a fost folosită o astfel de revizuire a subminat însăşi esenţa dreptului la un proces echitabil.

105. În astfel de circumstanţe, Colegiul consideră că, înaintarea unei asemenea cereri de revizuire, în asemenea împrejurări, ar duce neglijarea principiului securităţii raporturilor juridice care presupune respectul faţă de principiul lucrului judecat şi care constituie încălcare a art.6 §1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

106. Instanța de recurs reține că legiuitorul identifică revizuirea drept o cale de retractare şi nu de reformare a hotărârii contestate.

107. Pe calea revizuirii nu poate fi verificată în baza materialelor din dosare legalitatea şi temeinicia hotărârilor adoptate. Din aceste considerente, în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, însă în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului, astfel, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, însă doar acelea care întrunesc exigențele legii.

108. Distinct, potrivit Deciziei nr. 3 din 18 ianuarie 2011 a Curții Constituționale, s-a mai arătat că revizuirea este o cale extraordinară de atac promovată pentru a îndrepta erorile de fapt, în scopul restabilirii adevărului în cauză, ceea ce este în deplină concordanţă cu prevederile art. 124 din Constituţie privind înfăptuirea justiţiei. Interesul legat de stabilitatea hotărârilor judecătoreşti definitive, precum şi a raporturilor juridice care au fost supuse controlului instanţelor prin hotărârile respective a impus ca legea să stabilească riguros şi limitativ cazurile şi motivele pentru care se poate exercita această cale de atac, precum şi modul în care ele pot fi probate.

109. În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 458-462 din Codul de procedură penală servește scopului înlăturării lacunelor şi omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care

semnifică, potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale şi obligatorii (cauza Brumarescu c. României, hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

110. La fel, instanța de recurs reține din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, declară preeminenţa dreptului o parte a moştenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie (cauza Roşca v. Moldova, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judecata (a se vedea Brumărescu v. Romania, § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile şi obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare şi o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare şi omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale şi convingătoare.

111. Astfel, Colegiul penal este solidar poziției instanței de fond, în sensul în care, revizuirea cauzei poate fi admisă numai în cazurile întrunite la alin. (3) art. 458 din Codul de procedură penală, care de fapt, nu se regăsesc în cererea înaintată.

112. Or, argumentele aduse întru temeinicia cererii formulate, nu cad sub incidența prevederilor care ar permite revizuirea cauzei penale.

113. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deşi obligă

instanțele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurkvs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

114. În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei).

115. Astfel, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

116. Reieșind cele invocate instanța constată că, faptele menționate constituie o omitere a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: ”Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă că impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță”, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

117. Din interpretarea art.6 CEDO, pronunțarea de către instanță a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum și asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26).

118. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în

corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

119. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

120. Prin urmare, instanța de fond just a ajuns la concluzia justă că cererea de revizuire depusă este nefondată, dat fiind faptul că, la caz, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 458 alin. (3) din Codul de procedură penală, motiv pentru care, Colegiul penal respinge ca fiind nefondate recursurile declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Centru din 14 februarie 2022.

121. În conformitate cu art. art. 469-471 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Respinge ca nefondate, recursul condamnatului Nastas Ruslan și recursul avocatului Ludmila Bolocan în interesele condamnatului Nastas Ruslan.

Menține fără modificări sentința Judecătoriei *****, sediul Centru din 14 februarie 2022, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Nastas Ruslan *****de revizuire a sentinţei Judecătoriei sect. Rîşcani, mun. ***** din 09.04.2003.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Cecan Silvia

Judecători Denis Băbălău

Vladislav Schibin